

Valtion kirjanpitolautakunnan lausunto hakemukseen, jossa Valtiokonttori / Valtion kirjanpidon uudistusprojekti on pyytänyt lausuntoa valtion virastojen ja laitosten sekä talousarvion ulkopuolisten valtion rahastojen tietorekisterien ja -varantojen raportoimisesta ja arvostamisesta omaisuusraportissa.

Valtiokonttori ohjaa valtion kirjanpidon uudistuksen toimeenpanoa ja sen ensimmäisenä osana toteutettavaa valtion omaisuuden ja pääoman inventointia. Inventoinnin yhteydessä laaditaan tilivirastokohtaiset omaisuus- ja pääomaraportit, jotka toimivat myöhemmin vahvistettavan aloittavan taseen pohjana. Valtiokonttori / Valtion kirjanpidon uudistusprojekti on pyytänyt lausuntoa valtion virastojen ja laitosten sekä talousarvion ulkopuolisten valtion rahastojen tietorekisterien ja -varantojen raportoimisesta ja arvostamisesta 31.12.1995 tilanteesta laadittavissa omaisuusraporteissa.

Lausunnon perustelut

Valtion virastojen ja laitosten pitkän olemassaolon aikana on niiden toiminnan ohessa syntynyt varsin mittava määrä erilaisia tietorekistereitä, tilastotietoja, tietokantoja yms. tietovarantoja. Tällaiset tietovarannot ovat usein viraston toiminnalle välttämättömiä. Kaikkien valtion virastojen ja laitosten tietovarantojen yhteenlaskettu jälleenhankinta-arvo on merkittävä.

Suurin osa tietovarannoista on syntynyt virastojen ja laitosten normaalin, päivittäisen toiminnan sivutuotteena. Tällöin menoja vastaava hyöty on yleensä realisoitunut jo varsinaisessa toiminnassa kunakin vuonna. Joissakin tapauksissa tietovarantojen tuottamista voidaan pitää toiminnan päätuotteena - esimerkiksi tilastotietokantojen osalta. Tällöinkin menoja vastaava hyöty on ainakin suurimmalta osaltaan realisoitunut jo varsinaisessa toiminnassa. Molemmissa tapauksissa perusteet menojen aktivointiin ovat vähäiset.

Joissakin tapauksissa menojen aktivointi saattaa olla perusteltua. Näin voi olla silloin, kun tietovarannon hyödyntämisen painopiste on selkeästi tulevissa vuosissa tai kun tietovarantojen hyödyntäminen on pääasiassa maksullista toimintaa.

Valtion kirjanpitolautakunnan lausunto

Valtion kirjanpitolautakunta ei ota tässä lausunnossa kantaa tietorekisterien ja tietovarantojen käsittelyyn ja arvostamiseen valtion uudessa kirjanpidossa.

Valtion kirjanpitolautakunta katsoo, että varovaisuuden periaatteen, työmäärän suuruuden suhteessa saataviin hyötyihin ja yhdenmukaisuuden vuoksi tilivirastojen hallinnassa olevia tietorekisterejä ja -varantoja ei yleensä tulisi arvostaa eikä sisällyttää 31.12.1995 tilanteesta laadittaviin omaisuusraportteihin.

Mikäli jokin virasto haluaa erityisistä syistä arvostaa tietovarantoja ja sisällyttää ne omaisuusraporttiin, on se mahdollista edellyttäen, että huolehditaan riittävästä dokumentoinnista.

Puheenjohtaja

Tapio Leskinen

Sihteeri

Seppo Kivelä